

**NATJEČAJNI
RADOVI
IDEJNOG RJEŠENJA
UREĐENJA PROSTORA
BIVŠE VOJARNE
U ULICI
STJEPANA
RADIĆA
U ZADRU**

Zadar, 2021.

**Samo mijena
stalna jest.**

P. Preradović

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Grad Zadar

Projekt je sufinancirala
Europska unija
iz Europskog fonda
za regionalni razvoj.

Projektjni natječaj za izradu idejnog rješenja uređenja prostora bivše vojarne u Ulici Stjepana Radića u Zadru raspisan je u sklopu projekta „**Rekonstrukcija Centra za mlade i izrada novog urbanističkog rješenja prostora bivše vojarne u ulici Stjepana Radić u Zadru**“ (ref.br. KK 06.2.2.02.0002)“.

Projekt rekonstrukcije Centra za mlade prvi je strateški projekt Grada Zadra, financiran kroz ITU mehanizam sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj, koji ima za cilj revitalizaciju brownfield područja bivšeg vojnog kompleksa rekonstrukcijom i uređenjem bivšeg vojnog objekta u prostor javno – društvenog i kulturnog sadržaja.

Naziv projekta:	“Rekonstrukcija Centra za mlade i izrada novog urbanističkog rješenja prostora bivše vojarne u ulici Stjepana Radić u Zadru“
Korisnik:	Grad Zadar
Ukupna vrijednost projekta:	39.870.743,71 HRK
Iznos EU sufinanciranja:	33.150.000,00 HRK
Operativni program:	Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020.
Fond:	Europski fond za regionalni razvoj

Više informacija o projektu dostupno je na:

Grad Zadar

Narodni trg 1 / 23000 Zadar

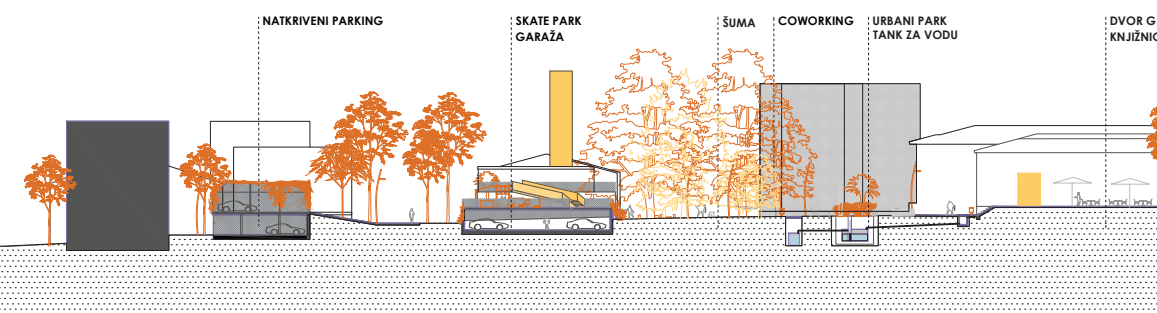
t. +385 23 208 008

e. eu.fondovi@grad-zadar.hr / w. www.grad-zadar.hr

Više informacija o EU fondovima dostupno je na: www.strukturnifondovi.hr, <https://razvoj.gov.hr/>

Sadržaj kataloga isključiva je odgovornost Grada Zadra.

NATKRIVENI PARKING

SKATE PARK
GARAŽA

ŠUMA

COWORKING

URBANI PARK
TANK ZA VODU

DVOR G.
KNJIŽNICA

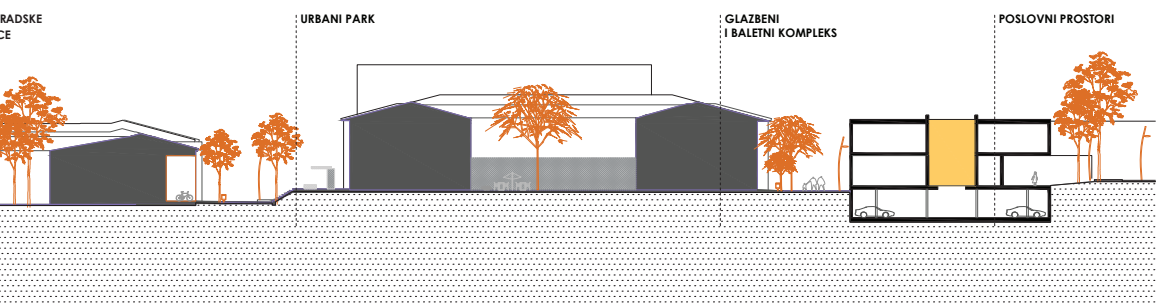
ARHITEKTONSKI JAVNI, ANONIMNI, OPĆI, JEDNOSTUPANJSKI, PRVOG STUPNJA SLOŽENOSTI, ANKETNI PROJEKTNI NATJEČAJ ZA IZRADU IDEJNOG RJEŠENJA UREĐENJA PROSTORA BIVŠE VOJARNE U ULICI STJEPANA RADIĆA U ZADRU

Javni prostor je područje ili mjesto koje je otvoreno i dostupno svim građanima, bez obzira na spol, seksualnu orijentaciju, rasu, nacionalnu ili socio-ekonomsku pripadnost i dob. Javni prostori kreiraju identitet zajednice, stoga je kreiranje i zaštita javnog prostora jedan od najvažnijih zadataka i odgovornosti arhitekata. Projektiranje prostora bivše vojarne u ulici Stjepana Radića prilika je za kreiranje jedinstvenog prostora na arhitektonskoj mapi Zadra.

Na području Grada Zadra postoji niz vojnih objekata i prostora, koji lokacijski i prostorno predstavljaju vrlo vrijedan resurs, koji se može i treba iskoristiti u razvojne svrhe grada. Prostori bivših vojarni na području Zadra zauzimaju 73,74 ha, od čega se prostor bivše vojarne u Ulici Stjepana Radića prostire na 5,60 ha. Grad Zadar provodi inicijativu uređenja i revitalizacije prostora bivše vojarne.

Prilikom kreiranja javnog prostora potrebno je uzeti u obzir četiri osobine: pristupačnost, aktivnost, komfor i socijalizaciju, povezati prostor s neposrednim okolišem i uključiti sve vrste kretanja i dolaska na javni prostor.

Izazov postavljenog zadatka nalazi se upravo u različitosti postojećih funkcija i sadržaja, odnosno u raznolikosti sadašnjih korisnika prostora, kojima se pridružuju novi, povremeni ili stalni korisnici – novi stanari ili povremeni gosti.

STRATEGIJA UREĐENJA PROSTORA

Iako je prostor 'samoživ', potrebno je ispitati širi obuhvat, kao i njegovu mikrolokaciju u odnosu na širi kontekst. Potrebno je procijeniti njegovu vrijednost u kontekstu jedinstvenog javnog prostora i odrediti smjer u kojem će se razvijati.

Natječajem treba dati odgovor na pitanje kako uspješno povezati, odnosno omogućiti suživot znatno različitih dionika prostora (javne institucije, centar za mlade, sud, gradska knjižnica, dom zdravlja...), a isto tako i stvoriti prostor koji će privući građane, i pružiti im mjesto na koje će se vraćati, stalno ili povremeno.

U natječajnom rješenju treba pokazati aspekt održivosti. U odgovoru na postavljeni zadatak svakako treba implementirati napredne tehnologije, ali i rješenje vezano na sociološke, kulturološke, infrastrukturne i komunalne značajke.

Svjetlo igra bitnu ulogu u animaciji prostora, pa se očekuju pomno strukturirani prijedlozi, usklađeni s temom svjetlosnog zagađenja.

Potrebno je uvesti (i nastaviti postojeće), umjetničke atrakcije u prostor, sagledati u mjerilu i međuodnosu javno/intimno, prazan prostor/nova gradnja, a ne gubeći pritom iz vida cjelovitost i kompleksnost zahvata.

Kompleksnost zadatka je u raznolikosti, i jedan od odgovora na zadatak je kako spojiti sve predložene i tražene intervencije, treba li tražiti zajednički nazivnik ili se prepustiti fuziji?

SVRHA I CILJ URBANISTIČKO – ARHITEKTONSKOG NATJEČAJA

Naručitelj, Grad Zadar, želi urediti nadasve zanimljiv i atraktivan prostor bivše vojarne u ulici Stjepana Radića, ispitati mogućnost uređenja i korištenja cijele zone, te ga integrirati u urbano tkivo grada i percepciju građana. Drugim riječima 'uvesti' građane i u središnji dio (jezgru) prostora. Danas se koriste samo obodne građevine (u kojima su smještene različite institucije), koje predstavljaju i svojevrsan zid/bedem koji zatvara prostor. Unutar obuhvata postavljene su mnogobrojne ograde koje onemogućuju komunikaciju i protok ljudi, a samim time i svakodnevno korištenje prostora.

Jedan od značajnih problema urbanih sredina danas je i nedostatak parkirnih mjesta, tako ni Zadar nije iznimka, te je cilj natječaja i ispitati prostor u smislu rješavanja parkirnih mjesta, odnosno gradnja javne garaže na praznom prostoru unutar obuhvata. Postojeći prostori, danas, koriste se i kao parkirališne površine. Riječ je o parkirnim površinama koje su neuređene, djelomično zapuštene i o kojima nitko ne vodi brigu.

Prostor bivše vojarne u ulici Stjepana Radića vrlo je vrijedan urbani prostor, te će se ovim natječajem, preispitati potencijal cijele zone, te odrediti smjer, odnosno postaviti temelj za kvalitetan i integralan razvoj područja.

Velik dio postojećih parternih ploha je u lošem stanju. Neuređene su ili su uništene uslijed dugogodišnjeg korištenja i utjecaja vremenskih prilika. Od trenutka kad se bivša vojarna počela koristiti u civilne svrhe, nije došlo do integralnog uređenja obuhvata, već su se oko pojedinih institucija stihijski događala parcijalna rješenja, što je i rezultiralo i parcijalnim korištenjem i podjelom prostora.

Grad Zadar pristupa uređenju obuhvata transparentno i integralno te u skladu s time raspisuje urbanističko arhitektonski natječaj, a posebno zbog:

- važnosti obuhvata zahvata u kontekstu urbanog razvoja grada
- naglašenih potreba javnosti za multifunkcionalnim prostorom
- potrebe za parkirnim prostorom
- integracije vrijednog prostora u urbano tkivo grada

Natječajni zadatak podijeljen je u 3 dijela:

- razvoj zone
- idejno rješenje javne garaže
- parterno uređenje

Natječajni zadatak propisuje suvremeni izričaj, ekonomičnost, racionalnost, funkcionalnost i provedivost. Krajnji cilj natječaja je omogućiti pronalaženje najboljeg rješenja između više različitih prijedloga, prema kriterijima ocjenjivanja propisanim uvjetima natječaja.

OBUH VAT ZAHVATA NATJEČAJA

Prostor bivše vojarn e u ulici Stjepana Radića, nalazi se u samom centru Zadra, u drugom bloku iznad gradskog mosta koji vodi u povijesnu gradsku jezgru – na Poluotok. Iako bivša vojarna, potpuno je integrirana u prostor, a smještena je u okruženju stambenih zgrada (uglavnom s poslovnim prostorima u prizemlju), te sa sjeverozapadne strane i obiteljskih kuća.

RASPISIVAČ NATJEČAJA

Grad Zadar

Narodni trg 1, Zadar

Odgovorna osoba: Branko Dukić, gradonačelnik

Kontakt osoba: Ante Ćurković, mag. pol.

PROVODITELJ I ORGANIZATOR

Društvo arhitekata Zadra

Kraljskog Dalmatina 2/I, Zadar

Odgovorna osoba: Petar Kozina, dipl. ing. arh.

IZRAĐIVAČ NATJEČAJNOG ELABORATA

KOTA d.o.o.

Velebitska 7, Zadar

Odgovorna osoba: Marija Profaca, dipl. ing. arh.

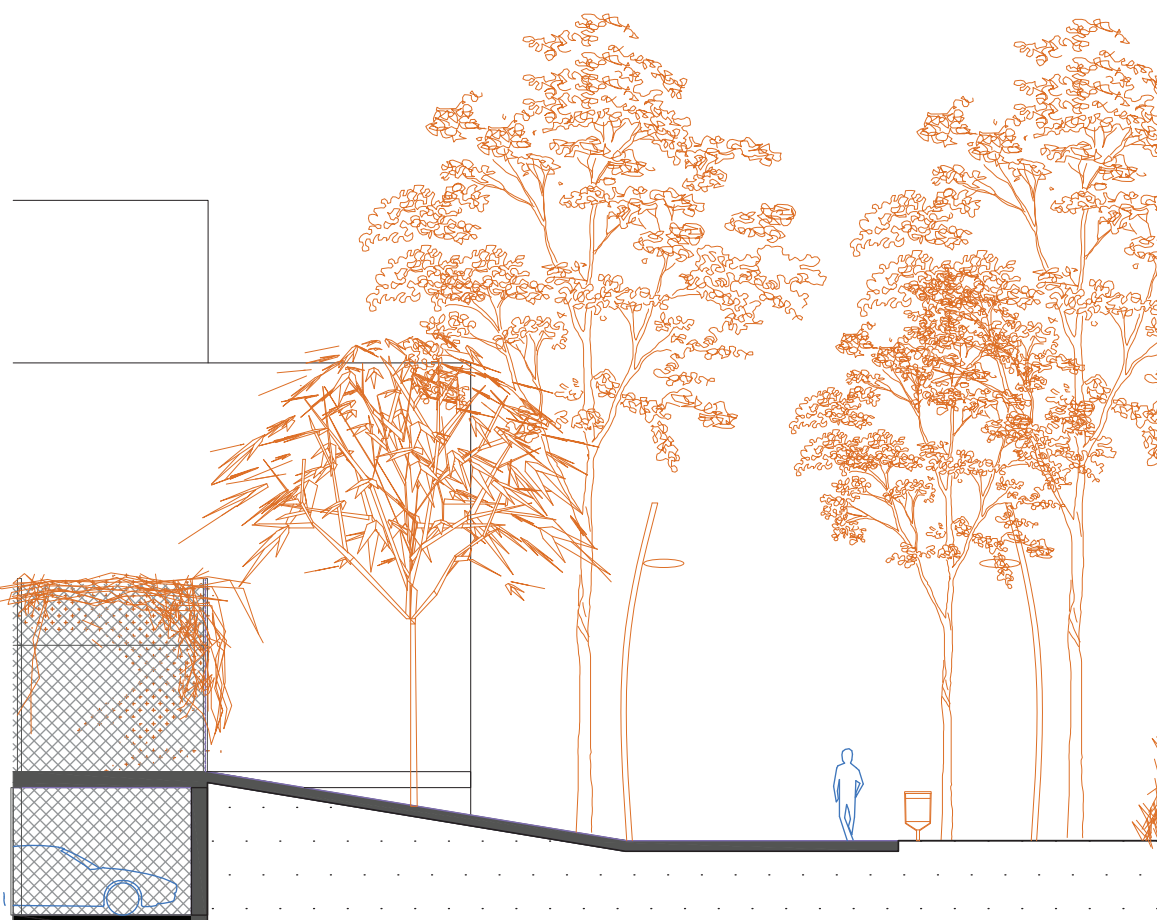
PREDMET I SVRHA NATJEČAJA

Izrada idejnog rješenja uređenja prostora bivše vojarne u ulici Stjepana Radića u Zadru

KRITERIJI ZA OCJENJIVANJE

Pored usklađenosti rada s uvjetima raspisa, u pogledu sadržaja, rokova i obaveznih priloga pri ocjenjivanju radova Ocjenjivački sud je valorizirao:

- prostorni koncept u odnosu na širi i užu kontekst
- prostorna i oblikovna kvaliteta
- argumentirana funkcionalnost rješenja,
- suvremenost izričaja
- racionalnost i ekonomičnost rješenja
- stupanj i iscrpnost odgovora na sva pitanja postavljena programom
- uvjerljivost produkt-dizajna
- provedivost

ČLANOVI OCJENJIVAČKOG SUDA

Za ocjenu radova imenovan je Ocjenjivački sud u sastavu od pet (5) članova:

1. Saša Begović izv.prof. art., .dipl.ing.arh., predstavnik provoditelja, predsjednik OS-a
2. Krešimir Damjanović, mag.ing.arch, predstavnik provoditelja
3. Nives Kozulić, dipl.ing.arh., predstavnica provoditelja
4. Ante Ćurković, mag.pol., predstavnik raspisivača
5. Anita Mijić, dipl. tur. komunikolog, predstavnik raspisivača

Zamjenik člana ocjenjivačkog suda

1. Petar Kozina, dipl.ing.arh., ovlaštteni arhitekt

TEHNIČKA KOMISIJA

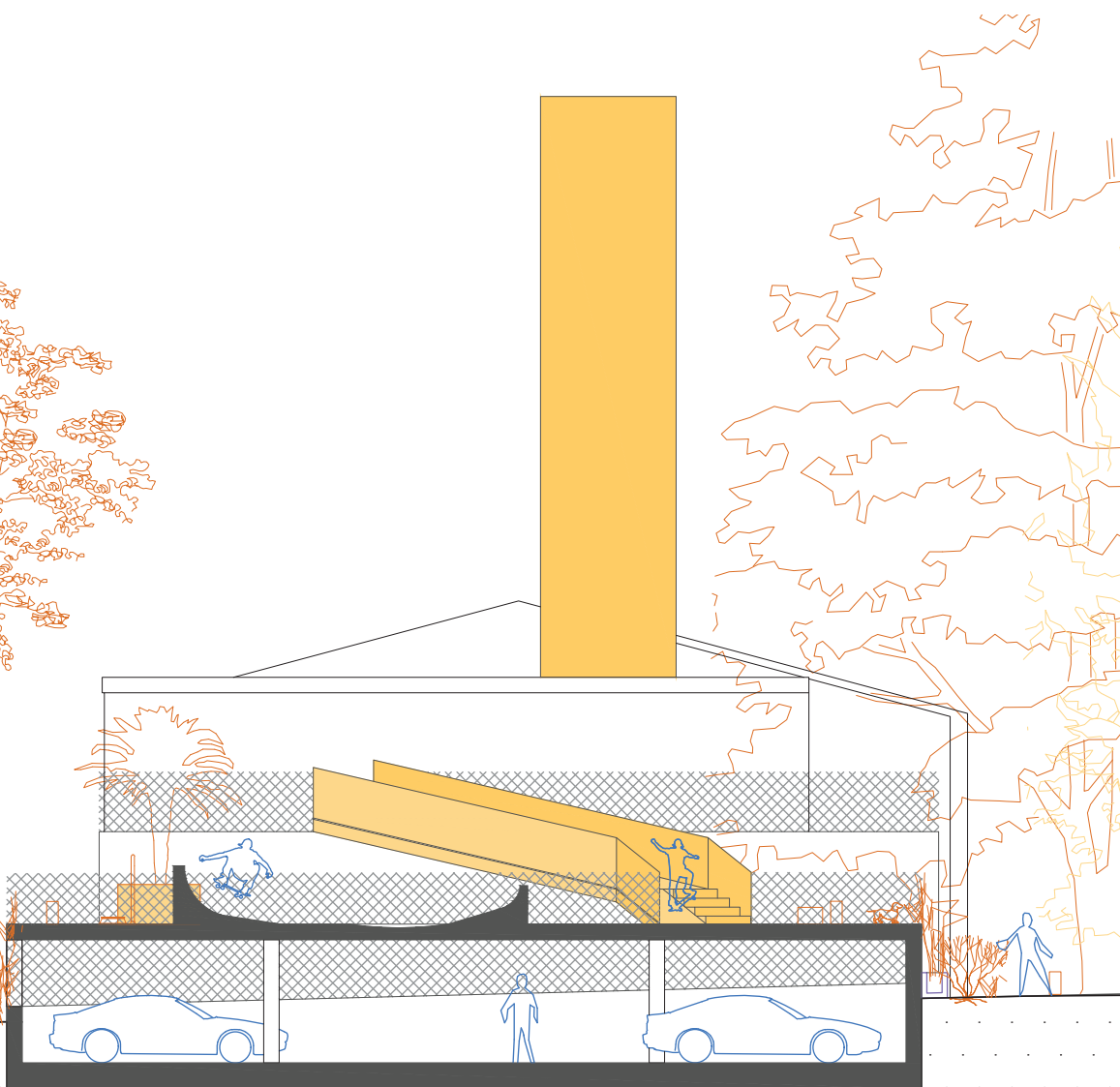
1. Zrinka Gržan, dipl.ing.arh., ovlaštena arhitektica
2. Marin Bukulin, dipl.ing.arh., ovlaštteni arhitekt

TAJNIK NATJEČAJA

1. Domagoj Diklić, mag.ing.arch., ovlaštteni arhitekt

Natječaj je raspisan u skladu sa Pravilnikom o natječajima s područja arhitekture i urbanizma (NN 85/14) i Zakonom o javnoj nabavi (NN 120/16).

Anketni natječaj nema procjenu vrijednosti investicije niti procjenu vrijednosti daljnje projektno-tehničke dokumentacije. Raspisivač nema obavezu nabave daljnje projektno-tehničke dokumentacije.

PRVA NAGRADA

u iznosu od 80.000,00 kn dodjeljuje se radu pod šifrom " 04"

Autori: Ena Vladislavić
 Ivan Maurović
 Dunja Mitović
 Hana Paleka

Jedno od temeljnih polazišta ovog, konceptualno čistog i racionalnog rada je **otvaranje i funkcionalno povezivanje zone vojarnje s okolnim prostorom** te njena aktivacija u punom intenzitetu. Autori to postižu s manjim urbanim intervencijama, popravljajima, rekonstrukcijama i osnovnim dodavanjima prostornih elemenata, koji će se polivalentnim programom nadovezati na postojeći kontekst. Ideja formira temelje za **širi gradski centar i sponu** između sada nepovezanih dijelova grada i **novi, veliki, javni i kulturni prostor** za građane.

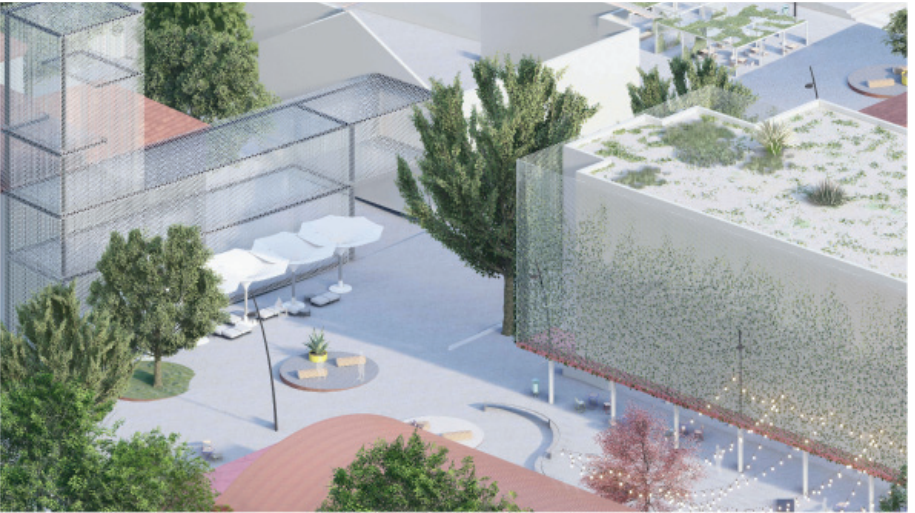
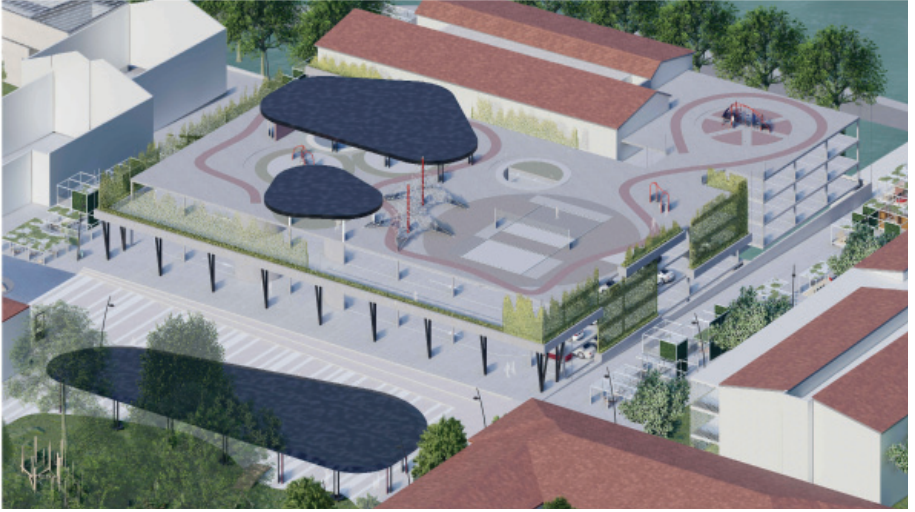
Promjena je u projektu uzeta kao konstantna i pravilnim postavljanjem nove mreže ulica, prepoznate u staroj matrici i uklanjanjem barijera ostvarena je horizontalna propusnost i otvorenost prostora. Formiranje **puno malih trgova i pjaceta**, stvaraju se i tokovi kretanja i svojevrsni atriji u tom velikom zahvatu. Umetanjem mnoštva **zelenih površina i urbanih vrtova** u zatečeni i nadograđeni raster ulica definiraju se zone, žarišne točke i trgovi različitih karaktera, namjena i sadržaja. Ideja pojedinačnog, a time i faznog popravljaja pojedinačnih blokova kuća i rješavanje problema sa partera se prenosi i na glavne objekte unutar obuhvata.

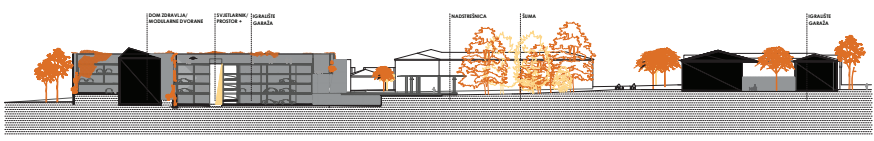
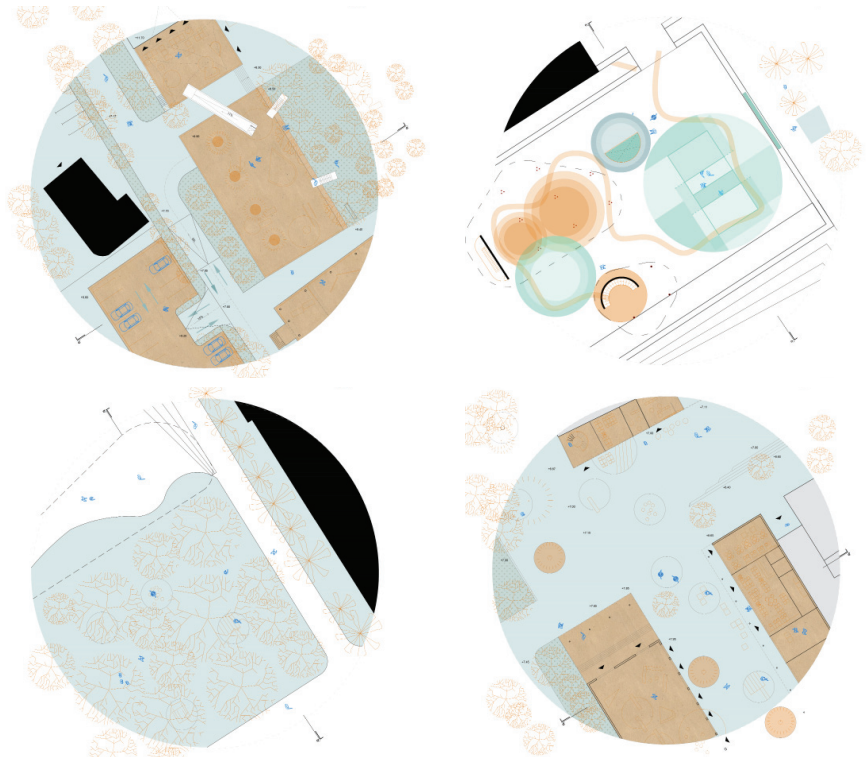
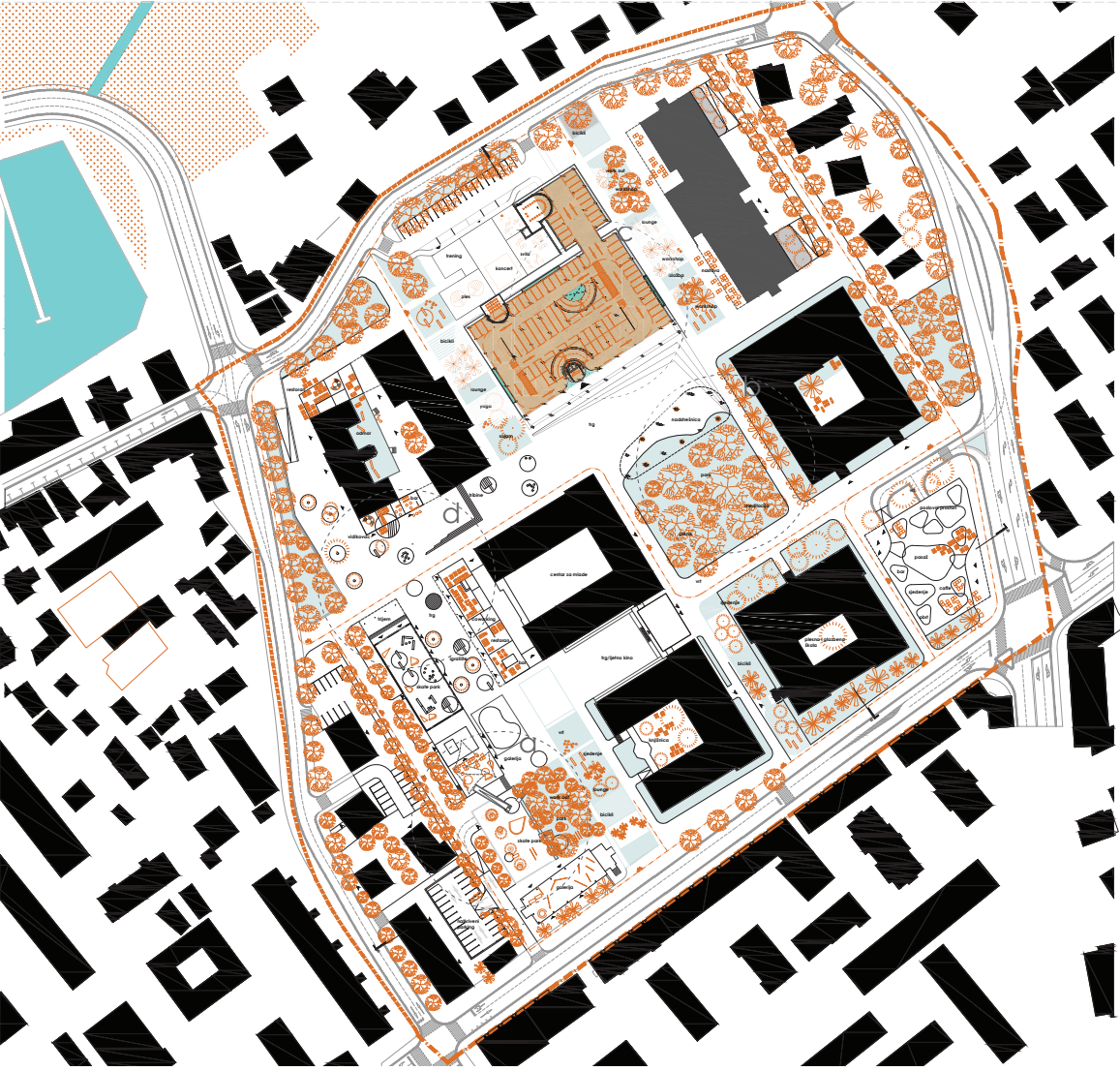
Svaki od **zelenih klinova** specifičan je po karakteru iako je građen od istih elemenata. Radi se o urbanim vrtovima koji unutar sebe kriju niz mikrolokacija različite atmosfere. Oni osiguravaju participativni pristup koji je nužan za zdrav život novog urbanizma. Smiono se obuhvat uokviruje i obodno jasnijim zelenim potezima specifičnim po visokim stablima.

Rad prepoznaje potrebu da se individualnom arhitektonskom intervencijom svaki objekt nadogradi i obogati novim sadržajem. Time se ne nudi rješenje problema kroz jednu gestu već se gleda čitavu zonu kao međuovisan niz zasebnih zona i objekata koji moraju funkcionirati u svim mogućim scenarijima i režimima korištenja i moraju zadovoljiti iznimno raznolike skupine korisnika.

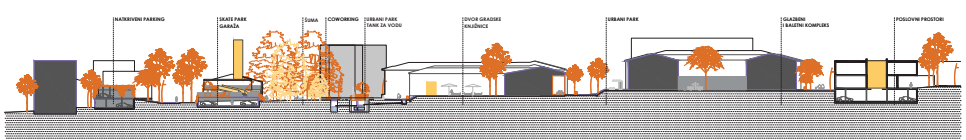
Garaža je riješena nenametljivo, kao još jedan dodatak i poširanje postojeće zgrade. Samo manji dio garaže je podzemni što daje dodatnu mogućnost buduće prenamjene, dok je krov garaže obogaćen javnim sadržajima. Sheme faznosti projekta se jasno iščitavaju, a time i namjera da se svaka pojedina intervencija može tretirati kao zasebna faza i izvesti neovisno o ostalim, što dodatno pridonosi **racionalnosti i održivosti projekta**.

presjek A-A M 1:500

presjek B-B M 1:500

DRUGA NAGRADA

u iznosu od 50.000,00 kn dodjeljuje se radu pod šifrom "01"

Autorice: Lucia Kalogjera
Dora Ivančan

Rad zoni pristupa vrlo racionalno i suzdržano, s idejom **minimalne intervencije**.

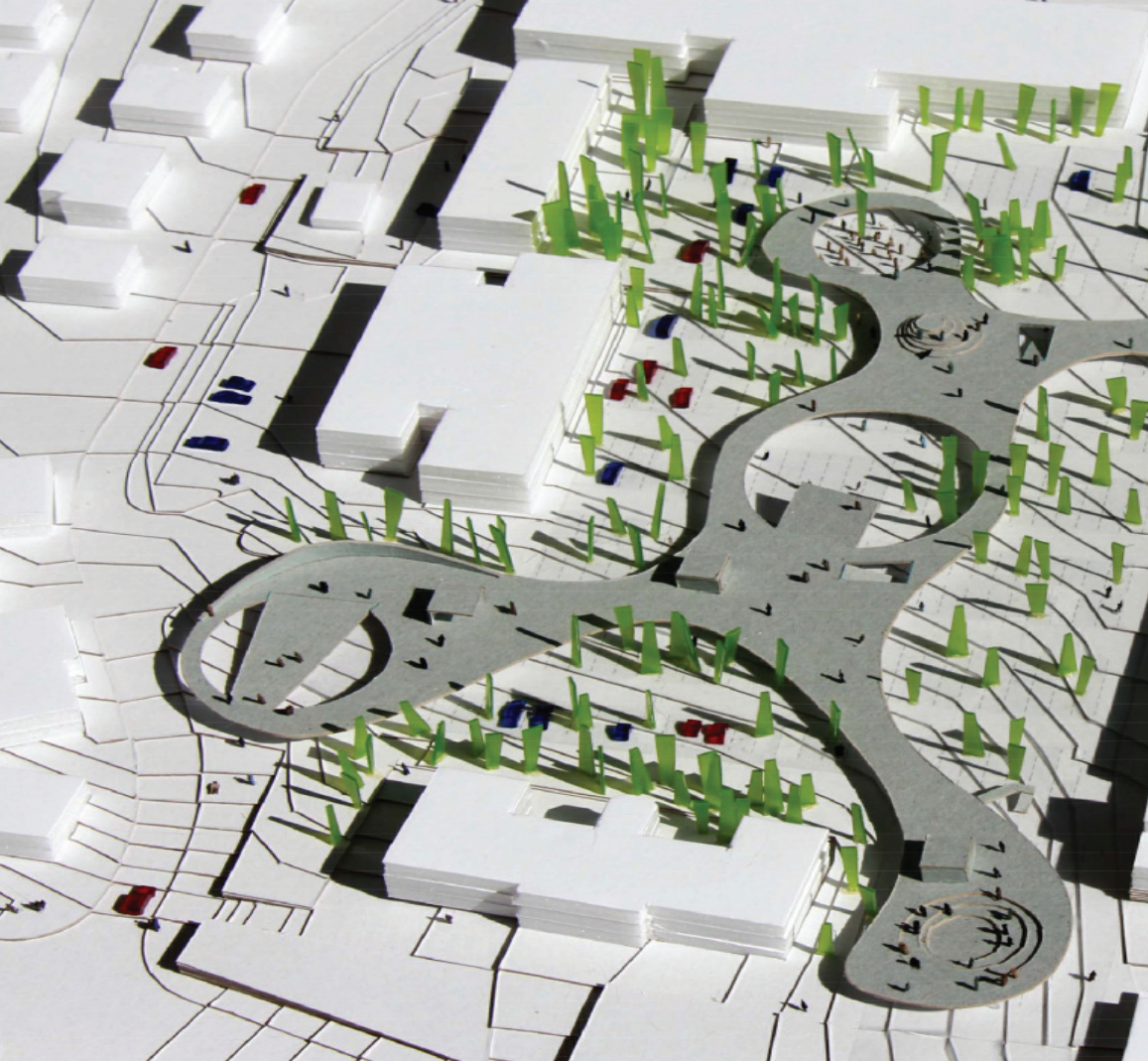
Čisteći zonu od ograda i barijera formira **pet novih, tematskih pješačkih osi** koje konceptualno povezuje s antičkim urbanim rasterom zadarskog poluotoka. Na novoformirane osi rad povezuje niz komplementarnih unutarnjih i vanjskih sadržaja stvarajući tako trgove i žarišne točke različitih tema.

Rad vrlo studiozno obrađuju cijeli **niz mogućih scenarija** korištenja sagledavajući ih kako iz arhitektonsko-urbanističke tako i iz socio-ekonomske perspektive. Nova izgradnja i prenamjena prostora svedena je na nužni minimum. Iznimka je izgradnja centra „Cardo“ s podzemnom garažom.

Ostavljanjem prizemlja centra za ugostiteljske i javne sadržaje dobivena je dodatna vrijednost, ali velika podzemna etaža garaže nije ekonomična te ograničava etapnost u izgradnji zgrade i uređenju trga.

Minimalna intervencija predstavlja najveću vrijednost ovog rada, ali ga ujedno sprječava u obogaćivanju zone novim arhitektonskim formama.

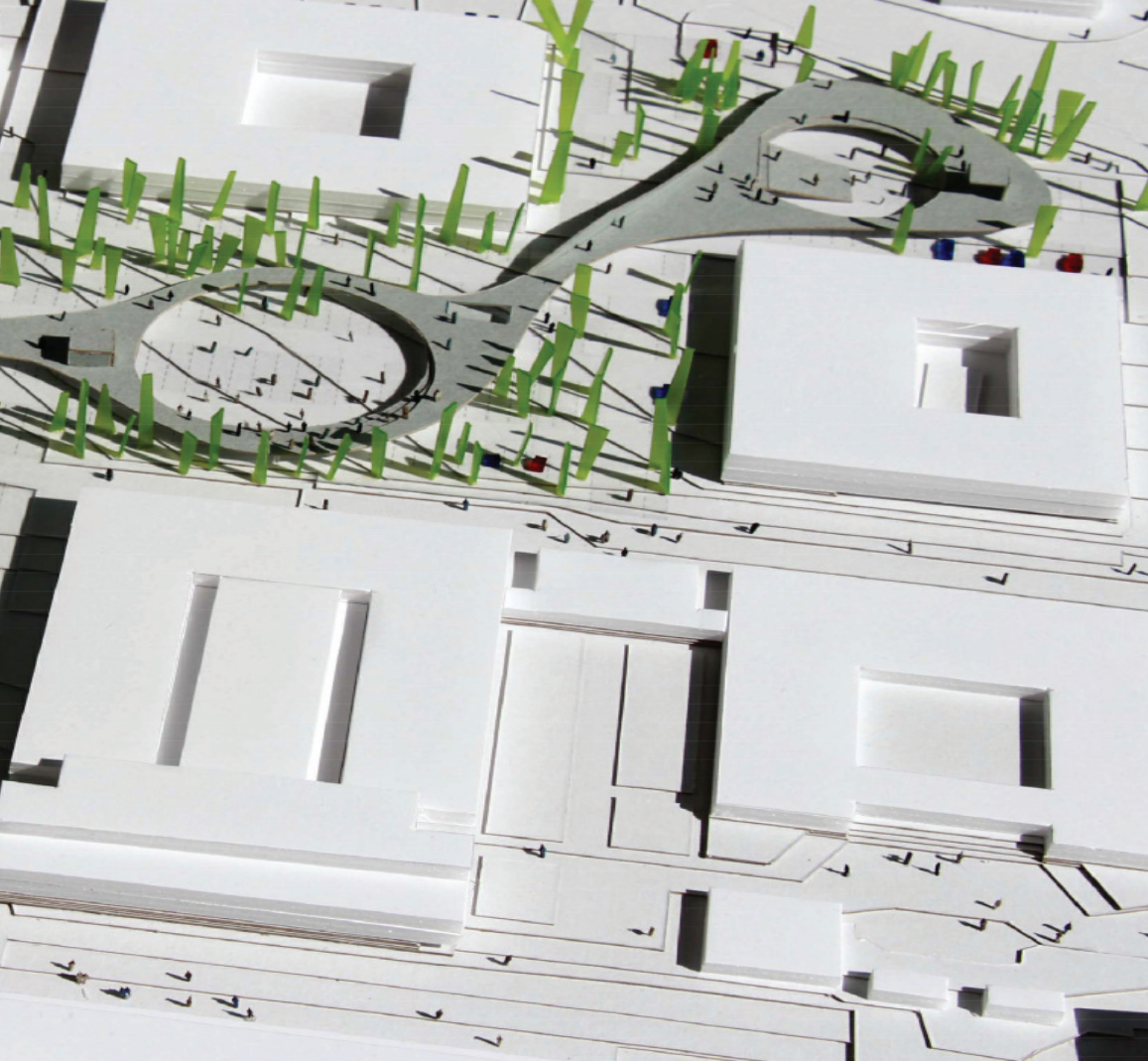

TREĆA NAGRADA

u iznosu od 30.000,00 kn dodjeljuje se radu pod šifrom "02"

Autori: Mirela Bošnjak
Mirko Buvinić
Maja Furlan Zimmermann (X.3.M. d.o.o.)

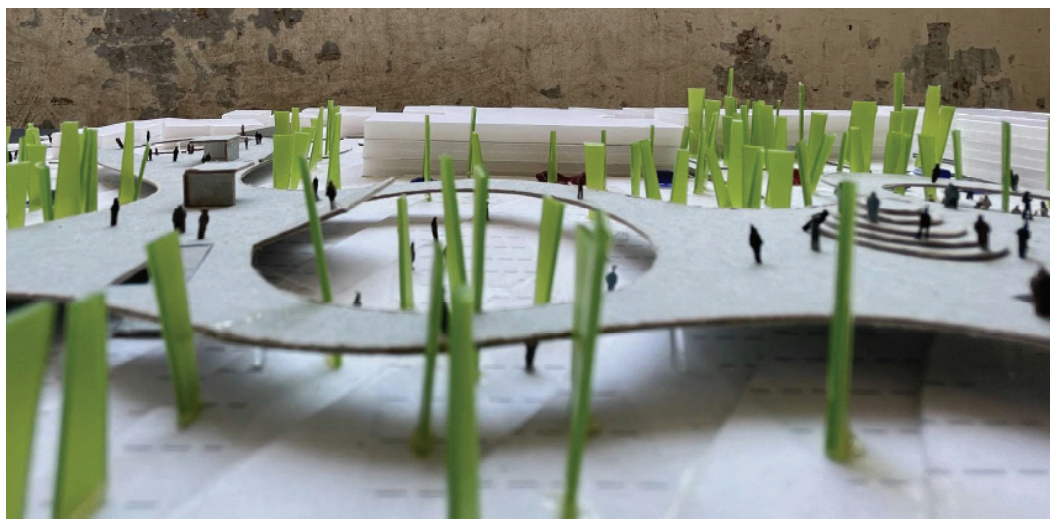
Rad, svojim pristupom neprikosnoveno nudi **najintrigantnije konceptualno rješenje** koje identitetski definira zonu obuhvata. Radikalizmom pristupa, shvaćajući da se radi o anketnom natječaju, inverzijom projektnog zadatka, stvara **izniman doprinos javnom prostoru grada**. To je vidljivo kako iz referenca koje autor/autori postavlja/ju, tako iz usporednih dijagrama sa gradom Zadrom, gdje prepoznaju razvojne kvalitete javnog prostora.

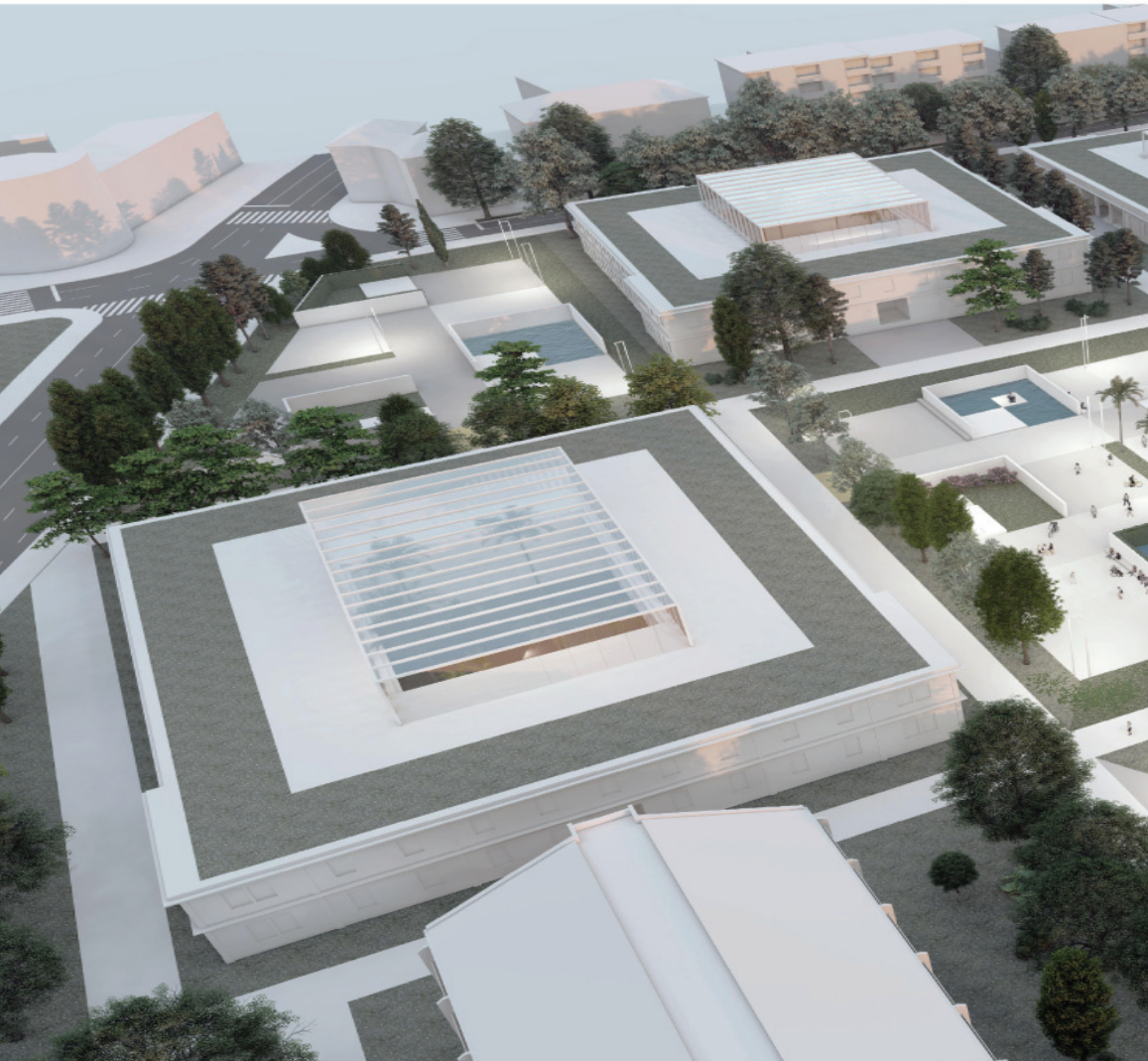
Autor/ri nude rješenje **prometa u mirovanju na razini partera** umjesto u zgradi garaže. Parking u parteru natkriva **ameboidnom nadstrešnicom**, kontrastne pojavnosti od od samog bloka, mekane forme s koje bi se mogla dobiti nova vizura sagledavanja Zadra.

Važan aspekt autori daju etapnosti, gdje lucidno spajaju ideju javnog prostora grada te shvaćanja novih tendencija suvremene arhitekture kroz važnost održivog/zelenog urbanizma i budućnosti mobilnog kretanja. Ti aspekti postaju okosnica ovog rada. Dugoročno i kratkoročno autor/i promišlja/ju razvoj i transformaciju projektne zone.

U svojoj finalnoj fazi rad kreira **javni gradski prostor** iznimne kvalitete, otvoren nizu različitih interpretacija, scenarija i sadržaja, stalno promjenjivih mogućnosti korištenja, poput kontinuirane programatske lave.

Rješenje je fleksibilno, modularno i ekonomično, a s dugoročnim povećanjem zelenih površina ekološki prihvatljivo i održivo. Međutim rad nedovoljno razrađuje moguće scenarije korištenja, poglavito u početnim fazama. Korištenje kompletnog partera kao parkirne površine u prvoj fazi, radi svoje radikalnosti, nažalost nije prihvatljivo te predstavlja korak u natrag u odnosu na sadašnje korištenje javnog prostora unutar obuhvata.

ČETVRTA NAGRADA

u iznosu od 24.000,00 kn dodjeljuje se radu pod šifrom "06"

Autori: Tomislav Krajina

Suradnici: Nina Podrug
Mislav Krajina
Joško Žanić (konzultant rasvjete)

Autor u zoni prepoznaje ortogonalnost naslijeđenog prostornog sustava te ga jasno povezuje sa **antičkim urbanim rasterom** zadarskog poluotoka. Dobivena prostorna organizacija je jasna i elaborirana, a osi horizontalne komunikacije logične.

Javni prostori organizirani su kao tri zone urbanih platformi u kojima se spajaju elementi trga i parka. **Urbane platforme** nude širok spektar mogućih scenarija korištenja, ali njihovu kvalitetu umanjuje predimenzioniranost, odvojenost od okolnih objekata i istovjetan karakter sve tri zone.

Rad nudi **ponajbolje rješenje zgrade garaže**. Objekt garaže je smješten nenametljivo, kao propusna barijera na jugozapadnom rubu buhvata.

Čitanjem zgrada kao insula i zatvaranjem njihovih atrija u **natkrivene vrtove** postojeći objekti dobili su kvalitetno proširenje javnog karaktera i mogućnost da iznutra ožive bez obzira na doba dana, godine ili vremenske prilike.

Interveniranje na krovovima zgrada, kojim autor nastoji istaknuti visinsku slojevitost javnog gradskog prostora iako arhitektonski opravdano, ekonomski je vrlo upitno.

Kako za sve otvorene javne trgove rad nudi istovjetna rješenja i za sve četiri zgrade koje čita kao insule i upravo je ta repetitivnost i najveća mana rada.

PETA NAGRADA

u iznosu od 16.000,00 kn dodjeljuje se radu pod šifrom "03"

Autor: Bruno Raškaj
Marko Blagec
David Buczynski

Rad vrlo temeljito obrađuje sve elemente projektnog zadatka. Autor prihvaća postojeće stanje i odlučuje **ne djelovati**. Dopušta **prirodnom okolišu kontrolirano i postepeno preuzimanje** izgrađenog prostora. Ovakav pristup donosi kvalitetno i razrađeno rješenje zelenih površina unutar zone.

Rješenje ide toliko daleko da dopušta potpuno propadanje i društveni „reclaiming“ pojedinih objekata. Kroz jasno postavljenu **temu propadanja, razgradnje, recikliranja, i ponovne izgradnje** odnosno zauzimanja autor nudi svoj pogled na rješenje niza problema 21. stoljeća, kako prostornih tako i društvenih.

Smještanjem većine parkirnih površina u neekonomičnu podzemnu garažu autor gotovo negira vlastiti koncept minimalne intervencije.

Ostaje nejasno na koje točno objekte bi se princip razgradnje i propadanja primijenio i do kojeg stupnja ona ide. Iako intrigantan takav koncept je u praksi teško ostvariv.

POSEBNO PRIZNANJE OCJENJIVAČKOG SUDA

dodjeljuje se radu pod šifrom "05"

Autor: Mia Roth-Čerina dipl.ing.arh.
Tonči Čerina dipl.ing.arh.
Luka Fatović mag.ing.arh.
Domagoj Leko stud.arh.

Rad je konceptualno vrlo jasan, okosnica ideje je insertiranje **tri veća, nova objekta - generatora novoga** u strateški pravilno postavljene zone. Te tri nove urbane točke, sastoje se od horizontale garaže i vertikalnog tornja, poslovne zgrade. Tri horizontalne podzemne garaže, na svom krovu formiraju javne trgove, malo nedefiniranih sadržaja i istovjetnih karaktera. Ostali prostor u parteru bloka iskorištava se za maksimalno povećanje zelenih parkovnih površina. Rješenje teži ka **integralnom uređenju područja** bivše vojarne i stvaranjem integralne jedinstvene cjeline sa istovjetnim oblikovanjem svih elemenata. Prepoznate su zatečene prostorne i ambijentalne prostorne vrijednosti, u koju se superponiraju naslijeđeni i novi jači umetnuti elementi.

Tri nova objekta, vertikalne zgrade, kao osnovni konceptualni elementi ideje imaju pojavnost i arhitektonsku jasnoću, međutim njihovom izgradnjom i nešto predimenzioniranim istovjetnim trgovima i poslovnom namjenom, po mišljenju žirija, nije se dobila dodana vrijednost u zoni u kojoj se traže primarno javni i njima komplementarni sadržaji. Žiri smatra da je rad doprinio kvalitetnom urbanom promišljanju prostora, no tražena intervencija u ovom velikom gradskom bloku je prevelika. Intencija natječaja da se napravi održivi maksimalno javni prostor, čije postojeće objekte je moguće fazno i realno graditi, nadograđivati i popravljati, a da istovremeno funkcionira sa sadržajima koji su već tamo formirani.

TISAK
Grafikart d.o.o. Zadar

NAKLADA
100 komada

